

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Навчально-науковий інститут історії, права та міжнародних відносин
Кафедра права та методики викладання правознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ІНІ історії, права та
міжнародних відносин

Юлія ПОДРЕЗ

« 29 » Вересня 2023 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДОЛОГІЯ І ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування

Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування

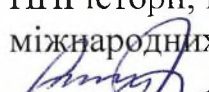
Освітньо-професійна програма Публічне управління та адміністрування

Другий рівень вищої освіти

Мова навчання українська

ПОГОДЖЕНО

науково-методичною комісією
ІНІ історії, права та
міжнародних відносин

Світлана МОЦАК

« 29 » Вересня 2023 р.

Укладач:

Кучук А.М. – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри права та методики викладання правознавства Сумського педагогічного університету імені А.С.Макаренка

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри права та методики викладання правознавства

Протокол № 2 від « 04 » вересня 2023 р.

Завідувач кафедри

кандидат педагогічних наук, доцент Маш **Олена ІВАНІЙ**

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Магістр	Обов'язкова	
		Рік підготовки: 1-й	
Семестр 1-й			
Лекції 14 год.			
Практичні, семінарські 14 год.			
Лабораторні –			
Самостійна робота 60 год.			
Консультації 2			
Вид контролю: залік			
Загальна кількість годин – 90			

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень» є формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти компетентностей, необхідних для вирішення завдань, пов'язаних з плануванням і проведенням наукових досліджень та впровадження їх результатів.

Після вивчення дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень» здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти повинні володіти:

інтегральною компетентністю:

здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальними компетентностями:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально-відповідально та свідомо.

ЗК03. Здатність розробляти та управляти проєктами.

ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.

ЗК06. Здатність до професійного спілкування іноземною мовою.

ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

спеціальними (фаховими, предметними) компетентностями:

СК01. Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти.

СК03. Здатність організовувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, зокрема розробляти заходи щодо впровадження електронного урядування в різних сферах публічного управління та адміністрування.

СК04. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК05. Здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними.

СК07. Здатність самостійно готувати проєкти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

СК08. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК09. Здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування.

2. Результати навчання за дисципліною

РН 4. Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування.

РН 8. Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм.

РН 9. Спілкуватися іноземною мовою на професійну тематику, обговорювати проблеми публічного управління та результати досліджень.

РН 12. Планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань, вибір та використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз його результатів, формулювання обґрунтованих висновків.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Виходячи з мети викладання «Методології і планування наукових досліджень», її вивченню не передує опанування інших навчальних дисциплін. Навпаки, опанування основ наукових досліджень є передумовою успішного вивчення інших дисциплін.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ЕКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача
А	Здобувач має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у аналітичній діяльності, використовує широкий арсенал засобів доказів своєї думки, розв'язує складні проблемно-аналітичні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї, виконує науково-дослідну роботу, логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує Інтернет, моделює управлінські ситуації в нестандартних умовах.
В	Здобувач вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує управлінські знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації, чітко тлумачить управлінські поняття, формулювання законів, нормативних документів, може самостійно опрацювати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
С	Знання здобувача досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно висвітлює суспільні події в державі і за кордоном, вміє аналізувати, робити висновки до управлінських рішень; відповідь його повна, логічна, обґрунтована, однак із деякими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і захистити його положення
D	Здобувач розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, управлінські ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою, самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами
Е	Здобувач володіє початковими знаннями, знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснень викладача, провести за зразком економічні розрахунки; слабо орієнтується у поняттях, визначеннях, самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі
F	Здобувач намагається аналізувати на основі побутових знань і навичок; виявляє окремі властивості, спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру, за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом
FX	Здобувач мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні «так» чи «ні», може самостійно знайти в підручнику відповідь.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

4.1. Розподіл балів

Поточний контроль							Разом	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7		
Поточний контроль							35	100
5	5	5	5	5	5	5		
Контроль самостійної роботи							65	
5	5	5	5	5	5	35 (презентація проекту дослідження)		

4.2. Критерії оцінювання видів роботи для поточного контролю

Під час оцінювання результатів навчання застосовується накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання якості виконання здобувачами вищої освіти всіх видів аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямованих на опанування навчального матеріалу шляхом поточного та підсумкового контролю.

Система оцінювання курсу реалізується згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти під час відвідування лекцій, участі у семінарах (практичних заняттях) та виконання інших видів роботи.

Поточний контроль складається з таких компонентів:

- **35 балів:** аудиторна робота: на семінарських (практичних) заняттях – підготовка доповідей і виступ в аудиторії у вигляді усних відповідей, участь в обговоренні питань / дискусіях, виконання практичних завдань, виконання завдань тестового контролю; участь у роботі малих груп, розв’язуванні кейсів, демонстрація навичок soft skills; активна участь у лекційному занятті враховується при виставленні оцінки за відповідну тему;

- **65 балів:** опрацювання теоретичного матеріалу, виконання індивідуальних завдань, підготовка рефератів, есе, презентацій; розв’язання кейсів, участь у наукових заходах. Складовою самостійної роботи є презентація проекту наукового дослідження (це може бути презентація наукової конкурсної роботи, окремої частини магістерського дослідження, наукової статті тощо).

Разом - **100 балів.**

В Університеті передбачено можливість перезарахування результатів неформальної та/або інформальної освіти відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка.

Перезарахування результатів здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених освітньою програмою.

Перезарахуванню можуть підлягати результати навчання отримані шляхом неформальної та/або інформальної освіти, що за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як навчальній дисципліні в цілому, так і її окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, які передбачені цією робочою програмою.

Оцінювання результатів аудиторної роботи здійснюється за наступними критеріями

БАЛЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Здобувач вищої освіти відповідає на всі питання семінарського (практичного) заняття, розкриває зміст категорій, що підлягають засвоєнню при вивченні теми; виконує всі завдання; висловлює і обґрунтовує власну думку щодо предмету заняття, наводить аргументи на її підтвердження, що ґрунтуються на системному знанні теоретичних положень і практики. Під час заняття продемонстрована активність та ініціативність.

4	Здобувач вищої освіти відповідає на всі питання семінарського (практичного) заняття, розкриває зміст категорій, що підлягають засвоєнню при вивченні теми; виконує завдання, однак допускає неточності; може визначати спільні та відмінні риси понять, які складають предмет аналізу; висловлює власну думку щодо предмету заняття, наводить аргументи на її підтвердження, що ґрунтуються на положеннях підручників і навчальних посібників, окремих прикладах з практики Під час заняття продемонстрована ініціативність.
3	Здобувач вищої освіти дає відповіді на питання семінарського (практичного) заняття, відтворює дефініції та пояснює зміст категорій, що підлягають засвоєнню при вивченні теми; завдання виконує з неістотними помилками; може визначати спільні та відмінні риси понять, які складають предмет порівняльного аналізу, допускаючи незначні помилки.
2	Здобувач вищої освіти дає відповіді на більшість питань семінарського заняття, відтворює дефініції категорій, що підлягають засвоєнню при вивченні теми; завдання виконує з неістотними помилками; не може визначати спільні та відмінні риси понять, які складають предмет порівняльного аналізу, називаючи при цьому їх ознаки.
1	Здобувач вищої освіти з труднощами виконує завдання, допускаючи змістовні помилки. Відтворює поняття, що розглядалися під час заняття
0	Здобувач вищої освіти не готовий до заняття, не відповідає на питання, що винесені на розгляд. Відсутність на занятті.

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень» є:

- усний контроль. Усний контроль здійснюється шляхом індивідуального і фронтального опитування. При індивідуальному опитуванні викладач ставить перед здобувачем вищої освіти декілька запитань, при фронтальному – серію логічно пов'язаних між собою питань перед усією аудиторією чи частиною групи (при роботі в малих групах);

- письмовий контроль. Здійснюється за допомогою письмових робіт (у тому числі при виконанні практичних завдань, розв'язуванні кейсів). Письмовий контроль відрізняється також глибиною діагностики (поверховий зріз чи ґрунтовний аналіз);

- тестовий контроль. Тести – спеціальні завдання, виконання (чи невиконання) яких вказує на наявність (або відсутність) у здобувача вищої освіти певних знань, умінь;

- підготовка доповідей, есе, презентацій тощо. Передбачає виконання здобувачами вищої освіти різних форм завдань; розв'язання кейсів, ситуативних завдань. Цей засіб оцінювання включає й підготовку та презентацію

проекту наукового дослідження.

Засоби діагностики результатів навчання ґрунтуються на необхідності виявлення soft skills: критичне мислення, комплексне розв'язання проблем, оригінальність, креативність, міркування та створення ідей, комунікативні навички та навички самоорганізації, вміння працювати з інформацією.

Особлива увага при опануванні змісту навчальної дисципліни приділяється запобіганню порушенню академічної доброчесності та забезпеченню довіри до результатів освітнього процесу та освітньої діяльності, розумінню здобувачами вищої освіти значення академічної доброчесності та наслідків недотримання її постулатів.

6. Програма навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни «Методологія і планування наукових досліджень» складається з одного розділу.

7. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

7.1. Тематичні розділи

Тема 1. Наукове пізнання та його особливості.

Поняття науки. Історія виникнення, становлення та розвитку науки. Модель розвитку науки Т. Куна. Методологія дослідницьких програм І. Лакатоша. Наука як особливий вид діяльності. Класифікація наук.

Наукове та ненаукове знання. Критерії наукового знання. Принцип верифікації та принцип фальсифікації наукового знання. Поняття істини в науковому пізнанні. Поняття наукового факту. Сцієнтизм і антисцієнтизм. Гностицизм і агностицизм. Неопозитивізм і постпозитивізм в науці (Б. Рассел, Л. Вітгенштейн, К. Поппер, Т. Кун, І. Лакатос, П. Фейєрабенд).

Наука і постмодернізм. Функції науки в сучасному суспільстві.

Тема 2. Академічна свобода та доброчесність.

Поняття та принципи академічної свободи. Загальна характеристика академічної свободи.

Поняття та принципи академічної доброчесності. Правове регулювання академічної доброчесності. Загальна характеристика академічної доброчесності. Форми порушення академічної доброчесності. Відповідальність за порушення академічної доброчесності.

Тема 3. Використання методології для дослідження явищ в сфері публічного управління.

Поняття методології науки. Особливості методології в гуманітарній сфері знань.

Наукова парадигма. Місце світогляду у методологічній парадигмі. Ідеологічна складова досліджень у гуманітарній сфері знань.

Поняття гіпотези. Види наукових гіпотез та їх характеристика. Наукова теорія: її поняття та етапи створення. Наукові передбачення в царині публічного управління. Інсайт в науковому пізнанні.

Структура методології. Принципи, підходи і методи наукового пізнання. Об'єктивність, всебічність і повнота як принципи наукового пізнання. Логічні методи (аналіз, синтез; дедукція та індукція, абстрагування, узагальнення та ін.) як безпосередній інструментарій наукового дослідження. SWOT-аналіз у сфері публічного управління та адміністрування.

Підхід як елемент методології наукового пізнання. Аксиологічний, герменевтичний і системний підходи як основа пізнання явищ в сфері публічного управління. Діалектичний і синергетичний підходи в дослідженні процесів і явищ в сфері публічного управління.

Застосування порівняльного підходу як важлива складова сучасного дослідження (пізнання досвіду у сфері публічного управління зарубіжних держав).

Особливості використання емпіричного інструментарію (соціологічних опитувань, статистичних даних, соціальних експериментів тощо). Моделі як засоби пізнання в публічному управлінні.

Тема 4. Методика наукових досліджень в сфері публічного управління.

Трансформація організаційних структур управління науковою діяльністю в зарубіжних країнах і в Україні в умовах формування «економіки знань». Принципи організації наукових досліджень. Вимоги ергономіки щодо організації наукових досліджень.

Наукове дослідження як процес. Планування дослідження, стадії дослідницького процесу: організаційна, дослідницька, узагальнення, експериментальна перевірка та реалізація дослідження.

Наукова проблема та обґрунтування теми дослідження. Вибір теми. Критерії вибору теми наукового дослідження. Об'єкт і предмет дослідження, тема та мета дослідження.

Підготовчий етап наукових досліджень. Робочий план. Складання плану та робочого плану. Особливості плану досліджень при: виконанні дипломних (магістерських) робіт.

Етап безпосереднього дослідження. Процес дослідження. Аналіз джерел інформації. Джерела наукової інформації. Принципи збору наукової інформації. Призначення наукових документів. Інформаційні ресурси і технології наукових досліджень. Бібліографічний апарат наукових досліджень..

Прийоми викладання наукових матеріалів. Новизна, зміст і практичне значення наукових досліджень.

Апробація. Підготовка до захисту.

Тема 5. Результати наукових досліджень.

Поняття результатів наукової роботи. Види результатів наукової роботи. Визначення репрезентативності висновків. Співставлення результатів дослідження із теорією. Вимоги до оформлення результатів наукової роботи.

Опублікування результатів наукових досліджень. Науковий реферат. Види наукових публікацій. Наукова монографія. Наукова стаття. Наукова доповідь (повідомлення). Тези наукової доповіді (повідомлення). Основні вимоги до підготовки і написання наукових статей, рефератів, дипломних робіт.

Тема 6. Впровадження результатів наукових досліджень.

Основні форми впровадження результатів наукових досліджень. Критерії ефективності наукових досліджень. Особливості апробації результатів наукового дослідження. Підготовка тез доповідей та виступів на науково-практичних конференціях. Дискусія як форма апробації наукового дослідження. Порядок ведення наукової дискусії.

Тема 7. Особливості дослідження публічного управління.

Особливості пізнання явищ в сфері публічного управління. Доктрини належного врядування, правовладдя, людських прав і людської гідності, конституційної демократії як аксіологічна складова гносеології публічного управління.

Проблеми пізнання процесів і явищ публічного управління.

7.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	у тому числі				
		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост.р
Тема 1. Наукове пізнання та його особливості	12	2	2			8
Тема 2. Академічна свобода та добросесність	12	2	2			8
Тема 3. Використання методології для дослідження явищ в сфері публічного управління	12	2	2			8
Тема 4. Методика наукових досліджень в сфері публічного управління	13	2	2			9
Тема 5. Результати наукових досліджень	13	2	2			9
Тема 6. Впровадження результатів наукових досліджень	13	2	2			9
Тема 7. Особливості дослідження публічного управління	13	2	2			9
	2				2	
Усього годин	90	14	14		2	60

7.3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
1	Наукове пізнання та його особливості	2
2	Академічна свобода та добросесність	2
3	Використання методології для дослідження явищ в сфері публічного управління	2
4	Методика наукових досліджень в сфері публічного управління	2
5	Результати наукових досліджень	2
6	Впровадження результатів наукових досліджень	2
7	Особливості дослідження публічного управління	2
Разом		14

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
3. Про освіту: Закон України від 05.09.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
4. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень: навч. Посібник. Х.: ХНАУ, 2017. 272 с.
5. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с.
6. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. / І.С.Добронравова, О. В. Руденко, Л. І. Сидоренко та ін. ; за ред. І.С.Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). Київ: ВПЦ "Київський університет", 2018. 607 с.
7. Основи наукових досліджень : навч.-метод. посібник / за редакцією Р. О. Крохмального. – 2-ге вид., перероб. і допов. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 464.с.
8. Тулайдан В. Основи наукових досліджень. Навч. посібн. Ужгород, 2017. 105 с.

Додаткові:

1. Kuchuk A.M. Antonenko T., Rembakh O. Culture as a Way of Cognition of Law (Social and Cultural Paradigm Law). Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2019. № 3. С. 130-134.
2. Yang, Ruiyu. Eight Principles of the New Public Administration – A Brief Review of The Spirit of Public Administration. World Journal of Social Science Research. 2019. №6 (1). P. 77-81.
3. Yemelyanov, V., Kovalenko, I., & Honcharova, N.. Principles and methods of forsite research in public management and administration. Public Administration and Regional Development, 2021. № 12. P.408-432. <https://doi.org/10.34132/pard2021.12.05>
4. Білозьоров Є.В. Методологічні аспекти використання діяльнісного підходу в дослідженнях правових систем сучасності. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, 2019. Вип. 34. С. 25–30.
5. Борщевський В. В., Василиця О. Б., Матвеев Є. Е. Публічне управління в умовах воєнного стану: інституційні трансформації, стратегічне планування та механізми розвитку. Держава та регіони. 2022. №2 (76). С. 30-35.

6. Вайнберг С. Пояснюючи світ. Історія сучасної науки. Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2019. 352 с.

7. Івашова Л. М., Івашов М. Ф., Квеліашвілі І. М. Методологія наукових досліджень і системного підходу у сфері публічного управління: механізми, важелі, методи, інструменти. Публічне управління та митне адміністрування. 2020. № 2 (25). С. 11-19.

8. Кіфоренко, О. (2022). ПОНЯТТЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ: ІСТОРИЧНИЙ ГЕНЕЗИС. Таврійський науковий вісник. Серія: Публічне управління та адміністрування. 2022. № 3. С. 30-36.

9. Кучук А.М., Пекарчук В.М. Методологія правових явищ в умовах сучасного правового дискурсу. Прикарпатський юридичний вісник. 2022. Вип. 1 (42). С. 9-12.

10. Кучук А.М., Пекарчук В.М. Методологія сучасного правознавства: спроба критичного осмислення. Держава та регіони. 2021. № 1 (71). С. 27-31.

11. Лисюк В. С. Методологічні принципи дослідження публічного управління. Економіка та держава. 2021. № 11. С. 52–57.

12. Масик М. Методологія дослідження інституціональної стійкості публічного управління в умовах забезпечення сталого розвитку. Актуальні питання у сучасній науці. 2023. № 1. С. 182-191.

13. Пастух, К. Публічне управління та адміністрування в забезпеченні сталого розвитку територій: теоретико-організаційний аспект. Науковий вісник: Державне управління. 2022. № 1(11). С. 186–206.

14. Решота О.А. Особливості розвитку публічного управління в Україні: сучасні тенденції та проблеми. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2020. № 3. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2020_3_19

15. Сьомич М. Особливості сучасних моделей публічного управління. Аспекти публічного управління. 2019. № 4. Т. 7. С. 44–52.

16. Ходаківський Є. І. Методологія наукових досліджень в парадигмі синергетики: монографія. Житомир: Житомирський держ. технологічний ун-т, 2009. 340 с.

17. Чальцева О. М. Публічна політика: теоретичний вимір і сучасна практика: монографія. Вінниця: ФОП Барановська Т. П., 2017. 336 с.

Інформаційні ресурси:

1. Journal of Public Administration Research and Theory / URL <https://academic.oup.com/jpart>

2. Perspectives on Public Management and Governance. URL <https://academic.oup.com/ppmg>

3. The Journal of Federalism. URL <https://academic.oup.com/publius>

4. The Oxford Handbook of Public Management. URL <https://academic.oup.com/edited-volume/34524>

5. The Oxford Handbook of Public Policy. URL <https://academic.oup.com/edited-volume/28180>

6. Державна служба статистики України. URL <https://www.ukrstat.gov.ua/>
7. Журнал «Актуальні питання у сучасній науці». URL <http://perspectives.pp.ua/index.php/sn/index>
8. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського URL <http://www.nbuv.gov.ua/>
9. Національне агентство України з питань державної служби. URL <https://nads.gov.ua/>
10. Публічне управління і адміністрування в Україні. URL <http://www.pag-journal.iei.od.ua/archive>
11. Таврійський науковий вісник. Серія: Публічне управління та адміністрування. URL <https://journals.ksauniv.ks.ua/index.php/public/index>
12. Український інститут науково-технічної експертизи та інформації URL <http://www.uinteі.kiev.ua/>